

REKENHOF

Vademecum voor het indienen van een mandatenlijst en een vermogensaangifte

16 december 2009

Inhoud

INLEIDING	3
1	Waarom dit vademecum?.....3
2	Waarom moeten openbare gezagsdragers een mandatenlijst en een vermogensaangifte indienen?.....4
3	Wie moet een mandatenlijst en een vermogensaangifte indienen? 5
DEEL 1 MANDATENLIJST	8
1	Wanneer moet u een mandatenlijst indienen? 8
2	Welke mandaten, ambten en beroepen moet u aangeven? 9
3	Hoe worden de mandatenlijsten nagekeken?..... 14
4	Wat gebeurt er bij onregelmatigheden in uw lijst of als u geen lijst indient? 15
5	Hoe lang worden de mandatenlijsten bewaard?..... 17
6	Kunt u bestraft worden als u geen mandatenlijst indient? 18
DEEL 2 VERMOGENSAANGIFTE	19
1	Wanneer moet u een vermogensaangifte indienen? 19
2	Welke gegevens moet uw vermogensaangifte bevatten? 21
3	Hoe wordt uw vermogensaangifte bewaard? 22
4	Hoe lang wordt uw vermogensaangifte bewaard?.....23
5	Kunt u bestraft worden als u geen vermogensaangifte indient? 24
DEEL 3 PUBLICATIE EN VERBETERING VAN DE LIJSTEN IN HET BELGISCH STAATSBLAD	25
1	Wat publiceert het Rekenhof in het Belgisch Staatsblad? 25
2	Kunnen de gepubliceerde mandatenlijsten worden verbeterd? 26
DEEL 4 PRAKTISCHE RICHTLIJNEN	28
1	Dienen de mandatenlijst en de vermogensaangifte altijd schriftelijk te zijn?.....28
2	Moet u een modelformulier gebruiken? 28
3	Hoe stelt u uw mandatenlijst op? 29
4	Welke taal dient u te gebruiken? 31
5	Wanneer en hoe bezorgt u de documenten aan het Rekenhof? 31
6	Hoe waarborgt u mee de vertrouwelijkheid van de vermogensaangiften? 32
7	Dient u kosten te dragen?.....32
Bijlage 1 Modelformulier voor een mandatenlijst	33
Bijlage 2 a Voorbeeld 1 van ingevulde mandatenlijst	36
Bijlage 2 b Voorbeeld 2 van ingevulde mandatenlijst	39
Bijlage 2 c Voorbeeld 3 van ingevulde mandatenlijst	42
Bijlage 3 Indicatief modelformulier voor een vermogensaangifte ..	45
Bijlage 4 Model omslag voor een vermogensaangifte	47
Bijlage 5 Volmachtformulier	48

INLEIDING

1 **Waarom dit vademecum?**

De bijzondere en de gewone wet van 2 mei 1995 verplichten heel wat openbare gezagsdragers jaarlijks bij het Rekenhof een lijst van hun mandaten, ambten en beroepen en een vermogensaangifte in te dienen.

Het Rekenhof vond het nuttig de aangifteplichtigen een praktische handleiding te bezorgen die de belangrijkste principes uit de wetgeving samenvat en aanvult met praktische richtlijnen.

Met dit vademecum hoopt het Rekenhof een antwoord te bieden op vragen die u bij de concrete uitvoering van de wetten van 2 mei 1995 zou kunnen hebben. Het behandelt vragen als: wie moet een mandatenlijst en een vermogensaangifte indienen, wat moet erin vermeld worden, wanneer en hoe moeten die gegevens bij het Rekenhof ingediend worden, kunnen achteraf nog verbeteringen aangebracht worden?

Het vademecum is beschikbaar op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).

Indien u vragen heeft over de praktische aanbevelingen van dit vademecum, zou het Rekenhof u willen verzoeken uw vragen eerst voor te leggen aan de persoon die u het vademecum heeft bezorgd ("institutionele informatieverstrekker" genoemd). In voorkomend geval staat het u vrij per gewone briefwisseling, fax of e-mail de dienst Griffie van de mandatenlijsten en vermogensaangiften te contacteren. Het juiste adres en verdere gegevens van die dienst zal u kunnen vernemen door de website van het Rekenhof te raadplegen. De vragen die het geheel of een deel van de categorieën aangifteplichtigen kunnen aanbelangen zullen op de internetsite van het Rekenhof worden bekendgemaakt.

Aangezien het Rekenhof belast is met de opdracht de correcte uitvoering van uw wettelijke verplichtingen te controleren, vestigt het uw aandacht op het feit dat zijn diensten geen antwoord zullen mogen verstrekken op vragen over de inhoud zelf van uw mandatenlijst of vermogensaangifte. Omwille van organisatorische redenen en teneinde de grootste rechtszekerheid te waarborgen, vraagt het Rekenhof u het beroep op telefonische contactname met zijn diensten te willen beperken. Het Rekenhof dankt u nu reeds voor uw begrip.

2 **Waarom moeten openbare gezagsdragers een mandatenlijst en een vermogensaangifte indienen?**

De verplichting voor openbare gezagsdragers om een mandatenlijst en een vermogensaangifte in te dienen vertrekt van de overweging dat in een democratie doorzichtigheid en gelijke behandeling essentieel zijn. Dat betekent dat de uitoefening van een functie geen onterechte voordelen mag opleveren aan degene die ze uitoefent. Daarom oordeelde de wetgever dat al wie deelneemt aan de uitoefening van de openbare macht of misbruik van overheidsgeld of –macht kan maken, een mandatenlijst en een vermogensaangifte moet indienen¹.

De gewone en de bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen, concretiseren het streven naar een grotere doorzichtigheid van de democratie en verplichten daarom een aantal personen die een vooraanstaand openbaar mandaat of ambt uitoefenen, regelmatig kenbaar te maken welke mandaten, ambten en beroepen zij uitoefenen. Op die manier kan het publiek nagaan welke plaats ze innemen in het maatschappelijke krachtenveld. Voor de betrokken mandatarissen vormt de aangifte dan weer een middel om een schijn van belangenverstrengeling te voorkomen.

Dezelfde mandatarissen moeten ook een vermogensaangifte indienen. Die vormt een waarborg dat de uitoefening van een mandaat geen onterechte voordelen opleverde voor de betrokken mandataris. Wanneer de mandataris het slachtoffer is van ongegronde aantijgingen over onrechtmatige verrijking, kan de vermogensaangifte een aanwijzing van zijn onschuld zijn².

De gewone en de bijzondere wet van 2 mei 1995 (B.S. 26 juli 1995) leggen enkel de algemene principes vast van de verplichte indiening van een mandatenlijst en een vermogensaangifte. De concrete uitvoeringsbepalingen zijn opgenomen in de gewone en de bijzondere wet van 26 juni 2004 (B.S. 30 juni 2004). Die wetten zijn in werking getreden op 1 januari 2005 en werden door de wetten van 3 juni 2007 (B.S. 27 juni 2007) en 12 maart 2009 (B.S. 31 maart 2009) gewijzigd. (www.belgielex.be)

¹ cf. *Parl. St.* Kamer 1994-1995, nr. 1697/1, p.1 en 1697/4, p.5

² cf. *Parl. St.* Senaat, 1997-1998, nr. 1-621/12, p. 16.

3 Wie moet een mandatenlijst en een vermogensaangifte indienen?

In principe dient u zelf na te gaan of u een mandatenlijst en een vermogensaangifte moet indienen. De wet wijst echter personen aan die lijsten met aangifteplichtigen moeten vaststellen en die lijsten aan het Rekenhof moeten meedelen.

Aangezien u dit vademecum ontvangen hebt, heeft een dergelijke informatieverstrekker geoordeeld dat u onder de toepassing van de wet valt. U kunt dat betwisten (zie deel 1, punten 3 en 4). Het Rekenhof doet zelf geen toevoegingen of schrappingen in de hem toegestuurde lijsten.

De gewone en bijzondere wet van 2 mei 1995 omschrijven precies op wie ze van toepassing zijn. Concreet zijn die wetten op u van toepassing als u in de loop van 2009 (geheel of gedeelte van het jaar) minstens één van de hieronder vermelde mandaten of ambten (hierna genoemd 'aangifteplichtig mandaat') heeft bekleed:

Niveau	Aangifteplichtig mandaat
Regeringsmandaten (zowel federale regering als regeringen van de gemeenschappen en gewesten)	<ul style="list-style-type: none"> - minister - staatssecretaris - regeringscommissaris - gouverneur en vice-gouverneur van het administratieve arrondissement Brussel-Hoofdstad - kabinetschef/directeur, adjunct-kabinetschef, hoofd van de beleidsorganen van de leden van de federale regering
Parlementaire mandaten	<ul style="list-style-type: none"> - volksvertegenwoordiger - senator - lid van het Vlaams Parlement, het Waals Parlement, het Parlement van de Franse Gemeenschap, het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap - lid van het Europees Parlement
Provinciale mandaten	<ul style="list-style-type: none"> - provinciegouverneur - adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant - lid van de bestendige deputatie/gedeputeerde

Provincieraadsleden zijn niet aangifteplichtig, maar moeten hun mandaat van provincieraadslid wel aangeven als ze door een ander mandaat, bv. dat van burgemeester, schepen of bestuurder van een intercommunale, aangifteplichtig zijn.

Niveau	Aangifteplichtig mandaat
Gemeentelijke mandaten	<ul style="list-style-type: none"> - burgemeester - schepen - voorzitter van het OCMW <p><i>Gemeenteraadsleden zijn niet aangifteplichtig, maar moeten hun mandaat van gemeenteraadslid wel aan-geven als ze door een ander mandaat, bv. dat van par-lements-lid of bestuurder van een intercommunale, aangifteplichtig zijn.</i></p>
Ambtenaren-generaal	<ul style="list-style-type: none"> - ambtenaar-generaal van een federale overheidsdienst of federaal ministerie, een gemeenschaps- of een ge-westministerie <p><i>Rekening houdend met de Copernicushervorming be-tekent dit dat het op federaal niveau om de volgende personen gaat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • de voorzitter van het Directiecomité; • de titularissen van een managementfunctie N-1, die de titel van directeur-generaal dragen, behalve bij de FOD Financiën en Selor, waar die titularissen respectievelijk de titel van administrateur-generaal en afgevaardigd be-stuurder dragen; • de titularissen van een managementfunctie N-2, die de titel van directeur dragen, behalve bij de FOD Financiën waar zij de titel van admi-nistrateur dragen; • de titularissen van een managementfunctie N-3, die de titel van Centrum Directeur dragen. <p><i>In het Ministerie van Defensie geldt een eenheids-structuur en gaat het om de volgende personen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • chef Defensie; • vice-chef Defensie; • onderstafchef van een stafdepartement; • directeur-generaal van een algemene directie. <p><i>Waar in de federale administratie de Copernicushervorming (nog) niet werd doorgevoerd, blijft het gaan om de ambtenaren van de rangen 16 en 17.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hoofd van de Cel Beleidsvoorbereiding (Beleids-cel) van een federale overheidsdienst

Niveau	Aangifteplichtig mandaat
Openbare instellingen	<ul style="list-style-type: none"> - de leidinggevende van een federale openbare instelling waarop de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut van toepassing is - de leidinggevende van een openbare instelling van sociale zekerheid bedoeld in artikel 3, §2, van het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels - administrateur-generaal van een openbare instelling waarover een gemeenschap of gewest toezicht uitoefent. Als niemand de titel van administrateur-generaal voert, is de wet van toepassing op de leidend ambtenaar.
Intercommunale en interprovinciale verenigingen	<ul style="list-style-type: none"> - lid van de raad van bestuur (ook wanneer het lidmaatschap van de raad van bestuur slechts met raadgevende stem wordt uitgeoefend betreft het een aangifteplichtig mandaat) - lid van het directiecomité
Nationale Bank van België	<ul style="list-style-type: none"> - lid van de regentenraad - lid van het college van censoren
Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)	<ul style="list-style-type: none"> - lid van het beheerscomité
Rijksinstituut voor Ziekten en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)	<ul style="list-style-type: none"> - lid van het Algemeen Comité

DEEL 1 MANDATENLIJST

1 Wanneer moet u een mandatenlijst indienen?

Als u in de loop van 2009 (geheel of gedeelte van het jaar) een ‘aangifteplichtig’ mandaat of ambt heeft uitgeoefend, dan moet u tussen 1 januari en 31 maart 2010 een lijst indienen met alle mandaten, ambten of beroepen die u tussen 1 januari 2009 en 31 december 2009 hebt uitgeoefend, zelfs al was dat maar gedurende één dag. Wijzigingen in uw mandaten die zich vanaf 1 januari 2010 voordoen, hoeft u niet meer te verwerken in uw lijst.

Voorbeelden

Als u in de loop van 2009 voorzitter van het directiecomité of directeur-generaal, titularis van een managementfunctie N-1, van een federale overheidsdienst bent geweest (u werd in 2009 voor de eerste maal in dit mandaat benoemd, of u werd al dan niet opnieuw in dit mandaat benoemd), dan moet u tussen 1 januari en 31 maart 2010 een mandatenlijst indienen. Die lijst moet melding maken van alle mandaten, ambten en beroepen die u tussen 1 januari en 31 december 2009 heeft uitgeoefend.

Als u burgemeester, schepen of OCMW-voorzitter bent geweest in 2009, bent u verplicht tussen 1 januari en 31 maart 2010 aangifte te doen van de door u in 2009 (zelfs al was dat maar voor één dag) uitgeoefende mandaten, ambten en beroepen.

2 Welke mandaten, ambten en beroepen moet u aangeven?

2.1 Mag u zich beperken tot de 'aangifteplichtige' mandaten?

Neen. U moet alle mandaten aangeven, zowel bezoldigde als onbezoldigde mandaten en zowel mandaten in de overheidssector als mandaten voor rekening van enige andere natuurlijke persoon of rechtspersoon, feitelijke instelling of vereniging die in België of in het buitenland gevestigd is. U moet ook uw ambten en beroepen (advocaat, ambtenaar, leraar, enzovoort) aangeven.

Uit de parlementaire voorbereiding van de uitvoeringswetten blijkt dat alle publieke mandaten aangegeven moeten worden. Mandaten in privaatrechtelijke verenigingen moeten aangegeven worden als die overeenkomstig het privaatrecht als mandaten worden beschouwd.

De bijzondere parlementaire mandaten zoals die van voorzitter, ondervoorzitter en secretaris van een assemblee, voorzitter van het college van quaestoren, quaestor, fractievoorzitter, voorzitter, ondervoorzitter en secretaris van een parlementaire commissie, zijn geen aangifteplichtige mandaten, maar zouden niettemin voor de volledigheid van de mandatenlijst moeten worden aangegeven.

U moet dus ook de mandaten aangeven van bestuurder en lid van de beleidsorganen van een:

- firma (wat ook de rechtsvorm is: zuivere handelsvennootschap, overheidsbedrijf, onderneming met sociale doelstelling);
- vzw;
- stichting;
- feitelijke vereniging;
- internationale vereniging;
- vakbond;
- politieke partij;
- ziekenfonds;
- gemeentelijke toneelvereniging;
- heemkundige kring;
- oudercomité van een school;
- enzovoort.

Voorbeeld

De heer X is:

- federaal volksvertegenwoordiger;
  - gemeenteraadslid;
  - bestuurder van een overheidsbedrijf;
  - bestuurder van een openbare instelling die afhangt van een gemeenschap;
- *De heer X dient enkel in zijn hoedanigheid van volksvertegenwoordiger een lijst van zijn mandaten in te dienen. Hij is wel verplicht daarin alle andere mandaten aan te geven.*
- bestuurder van een openbaar ziekenhuis;
  - bestuurder van een sociale huisvestingsmaatschappij;
  - bestuurder van verschillende vzw's die de sport-, culturele en sociale infrastructuur op lokaal vlak beheren;
  - federaal secretaris van de politieke partij waarvan hij lid is;
  - beheerder van het familiebedrijf waar pralines worden gemaakt.

Lastgevingsovereenkomsten gesloten op grond van het Burgerlijk Wetboek hoeven niet te worden aangegeven. Zo hoeven bijvoorbeeld vastgoedmakelaars, verzekeringstussenpersonen, kredietbemiddelaars, advocaten, notarissen, architecten, wisselagenten, gerechtsdeurwaarders en reisbemiddelaars de mandaten die ze ontvangen van hun cliënten, niet aan te geven. De bekendmaking ervan zou trouwens het beroepsgeheim kunnen schenden.

Aan de hand van de mandatenaangifte moet men kunnen nagaan hoeveel macht een persoon uitoefent en of daarbij geen mogelijke belangenverstremming optreedt. Mandaten die niet de minste macht of invloed verlenen, hoeven om die reden niet vermeld te worden.

U hoeft daarom niet aan te geven dat u eenvoudigweg lid bent van een vereniging, ongeacht het gaat om een publieke dan wel een privaatrechtelijke vereniging.

Voorbeeld

Als u door een publiekrechtelijke rechtspersoon tot lid van de algemene vergadering van een intercommunale wordt aangewezen, bent u daardoor niet aangifteplichtig en hoeft u dat mandaat evenmin aan te geven als u op basis van een ander mandaat wel aangifteplichtig bent.

Als u lid bent van de algemene ledenvergadering van een door de overheid gesubsidieerde vzw met sociaal of cultureel oogmerk of coöperatieve vennootschap, hoeft u dat mandaat niet in uw aangifte op te nemen.

Ook titels en erefuncties waaraan u geen macht ontleent, mandaten

waarvoor u een bijdrage betaalt maar waaraan geen rechten verbonden zijn en het lidmaatschap van een jury die een academische prijs uitreikt, hoeft u niet aan te geven.

2.2 Moet u meerdere mandatenlijsten indienen als u in de loop van 2009 meer dan één aangifteplichtig mandaat heeft uitgeoefend?

Neen. De opsomming in de wet van de mandaten waardoor u aangifteplichtig wordt, wil niet zeggen dat u voor elk van die mandaten een lijst moet indienen. U hoeft vóór 1 april 2010 slechts één lijst in te dienen, ook al was u bijvoorbeeld in de loop van 2009 tegelijkertijd parlementslid, burgemeester of bestuurder van een intercommunale, enzovoort.

2.3 Hoe onderscheidt u bezoldigde en onbezoldigde mandaten?

Door de ruime bewoordingen van de wetgeving moeten ook onbezoldigde private en publieke mandaten worden aangegeven. De uitvoeringswetten bepalen dat u in de mandatenlijst voor elk mandaat, ambt en beroep moet vermelden of het bezoldigd is of niet.

De wet specificeert echter niet wat een bezoldiging is. Om dat te bepalen, moet u zich richten naar de normen van het fiscaal recht. Indien de inkomsten belastbaar zijn, betreft het een bezoldiging. Indien de inkomsten daarentegen vrijgesteld zijn of om een andere reden niet belastbaar zijn, gaat het om een onbezoldigd mandaat.

Het Rekenhof gaat niet na of u uw mandaten terecht als bezoldigd of onbezoldigd bestempelt. U moet zich er wel van bewust zijn dat uw aangifte – die op erewoord juist en oprecht moet worden verklaard – door het publiek kan worden nagelezen en dat het publiek het recht heeft de inhoud ervan te betwisten.

2.4 Moet u het bedrag van de bezoldiging vermelden?

Neen. De mandatenaangifte is immers niet bedoeld om het brede publiek inzage te geven in de inkomensstructuur van de aangifteplichtigen.

Het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer verzet zich tegen een publicatie van de bedragen van de bezoldigingen die iemand in zijn privé-beroep of private mandaten verwerft.

2.5 Moet u de begin- en einddatum van elk mandaat vermelden?

Ja. U moet zowel de begin- als de einddatum van de uitoefening van de mandaten, ambten en beroepen vermelden, voor zover die data vallen in het jaar waarop de aangifte betrekking heeft, in casu in het jaar 2009. Als u de einddatum niet vermeldt, zou de mandatenlijst verwarrend kunnen worden.

Voorbeeld

- Op 1 januari 2009 is mevrouw X burgemeester van de gemeente Y en opvolger voor het Europees Parlement. Op 5 juli legt ze de eed af als lid van het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en als lid van het Vlaams Parlement. Op 1 augustus wordt mevrouw X aangewezenen tot gemeenschapssenator. Op 1 oktober neemt mevrouw X haar mandaat in het Europees Parlement op. Op 1 december wordt mevrouw X benoemd tot federaal minister.
- Indien de einddatum van de vermelde mandaten niet wordt vermeld, ziet de mandaten aangifte van mevrouw X in 2010 eruit als volgt:

Mandaten	Begindatum
Burgemeester	
Lid van het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	5 juli
Lid van het Vlaams Parlement	5 juli
Gemeenschapssenator	1 augustus
Europees parlementslid	1 oktober
Federaal minister	1 december

Op die manier lijkt er sprake te zijn van een belangrijke cumulatie van mandaten. Als ook de einddatum van de vermelde mandaten wordt vermeld, biedt de mandatenlijst een waarheidsgetrouwe weergave:

Mandaten	Begindatum	Einddatum
Burgemeester		1 juni
Lid van het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	5 juli	1 oktober
Lid van het Vlaams Parlement	5 juli	1 oktober
Gemeenschapssenator	1 augustus	1 oktober
Europees parlementslid	1 oktober	1 december
Federaal minister	1 december	

2.6 Wat moet u nog in uw mandatenlijst vermelden?

Naast uw mandaten moet u op uw mandatenlijst ook nog de volgende gegevens vermelden:

Welke mandaten moet u aangeven?

1. uw naam, voornamen, adres, geboorteplaats en –datum;
2. de verklaring 'Ik verklaar dat deze mandatenlijst juist en oprecht is';
3. de datum waarop de mandatenlijst is opgesteld;
4. uw handtekening.

Concrete aanwijzingen over de opmaak van de lijst vindt u in deel 4 van deze brochure.

3 Hoe worden de mandatenlijsten nagekeken?

3.1 Hoe weet het Rekenhof wie allemaal aangifteplichtig is?

De mandaten en ambten die u in 2009 aangifteplichtig maken, de duur ervan, en uw persoonlijke gegevens worden overeenkomstig de wet in de loop van februari 2010 aan het Rekenhof meegedeeld. Dat gebeurt door personen binnen de betrokken instellingen (hierna aangeduid als institutionele informatieverstrekkers) die de wet daartoe specifiek heeft aangewezen en daarvoor ook strafrechtelijk verantwoordelijk heeft gesteld.

Het gaat om de secretaris van de Ministerraad en van iedere gewestelijke en gemeenschapsregering, de griffiers van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de Senaat en de wetgevende vergaderingen van de gemeenschappen en gewesten, de griffiers van de provincies, de gemeentesecretarissen, de leidende ambtenaren van de voornoemde departementen en instellingen en de voorzitters van de raden van bestuur van de intercommunale en interprovinciale verenigingen.

Het Rekenhof verwerkt en voegt de ontvangen informatie samen. Zo beschikt het over alle aangifteplichtige mandaten en de daarmee verband houdende vermeldingen. De lijst die u indient, kan aan die informatie worden getoetst.

3.2 Wat is de opdracht van het Rekenhof?

Van 1 januari tot 31 maart 2010 neemt het Rekenhof de mandatenlijsten in ontvangst, verwerkt het de gegevens en klasseert het alle overgezonden documenten.

In april 2010 controleert het Rekenhof of alle aangifteplichtigen vóór 1 april een mandatenlijst hebben ingediend, en of de ingediende mandatenlijsten volledig en juist zijn.

Daarvoor moet het Rekenhof zowel de institutionele informatie als uw gegevens verwerken. Om dat omvangrijke werk gedeeltelijk geautomatiseerd te laten verlopen, vraagt het Rekenhof u een aantal aanbevelingen te volgen die in deel 4 geformuleerd worden.

4 Wat gebeurt er bij onregelmatigheden in uw lijst of als u geen lijst indient?

Dit hoofdstuk beschrijft de procedures in geval van afwijkingen, materiële fouten enzovoort. De meest eenvoudige situatie is die waarin alle gegevens met elkaar overeenstemmen: uw aangifte stemt met de institutionele informatie overeen en is klaar om te worden gepubliceerd.

Het Rekenhof volgt in zijn contacten met aangifteplichtigen en derden altijd een tegensprekelijke procedure. *Gebruik daarom in uw contacten met het Rekenhof altijd aangetekende briefwisseling.*

Aangetekende briefwisseling is echter omslachtig en duur. Daarom kunnen de aangifteplichtigen met het Rekenhof communiceren via e-mail, fax en telefoon in de periode tussen de ontvangst van de aangifte en het opstellen van de voorlopige lijst van in gebreke blijvende aangifteplichtigen (30 april 2010). De vermelding van uw telefoonnummer, faxnummer en elektronisch adres op uw aangifte is daarom wenselijk, maar het staat u vrij die inlichtingen al dan niet mee te delen. Als die officieuze contacten geen resultaat opleveren, en in ieder geval na het verstrijken van de bovenvermelde wettelijke termijn, zal uitsluitend aangetekende briefwisseling worden gebruikt.

Telkens wanneer in het verdere vervolg van dit hoofdstuk over een brief wordt gesproken, gaat het dus om een aangetekende brief.

4.1 U hebt geen mandatenlijst of vermogensaangifte ingediend, terwijl het Rekenhof u als aangifteplichtig beschouwt.

Op 30 april 2010 stelt het Rekenhof de voorlopige lijst op van de personen die geen mandatenlijst of vermogensaangifte hebben ingediend en die volgens de gegevens van de institutionele informatieverstrekkers wel aangifteplichtig zijn. Het Rekenhof stuurt deze personen een herinneringsbrief.

Als u een dergelijke herinneringsbrief toegestuurd krijgt, maar u van oordeel bent dat u toch niet aangifteplichtig bent, dan moet u het Rekenhof van uw gemotiveerd standpunt op de hoogte brengen, uiterlijk op 15 mei 2010. Het Rekenhof onderzoekt die motieven en deelt u zijn standpunt uiterlijk op 31 mei 2010 mee.

Als het Rekenhof van oordeel blijft dat u aangifteplichtig bent, dan kunt u tot 15 juni 2010 met een aangetekende brief in beroep gaan bij een speciale opvolgingscommissie binnen de Kamer van volksvertegenwoordigers, de Senaat of het betrokken gemeenschaps- en gewestparlement. Tot welke commissie u zich precies moet richten, wordt verderop besproken in punt 4.3. De opvolgingscommissie doet dan een definitieve uitspraak waartegen geen beroep meer mogelijk is. Een afschrift van de

beslissing wordt uiterlijk op 30 juni 2010 aan u en aan het Rekenhof toegestuurd.

4.2 U hebt een mandatenlijst ingediend die het Rekenhof als onvolledig of onjuist beoordeelt.

Het Rekenhof vergelijkt uw mandatenlijst met de informatie van de institutionele informatieverstrekkers. Daaruit blijkt of u alle aangifteplichtige mandaten correct hebt aangegeven.

Voor de overige mandaten beschikt het Rekenhof niet over een speciaal aangewezen informatiebron om uw lijst te controleren, maar de wet sluit niet uit dat het Rekenhof, en na publicatie ook derden, dergelijke informatie vinden en afwijkingen, fouten of weglatingen in uw lijst vaststellen.

De wetgever had inderdaad voor ogen dat het Rekenhof over niet-aangegeven mandaten kan worden geïnformeerd, ofwel door zijn eigen diensten, ofwel door derden (zie deel 3 over verbeteringen na publicatie). Er bestaan immers heel wat bronnen die mandaten publiceren: het Belgisch Staatsblad, de Nationale Bank van België, jaarverslagen, websites van instellingen en bedrijven, enzovoort.

Als het Rekenhof in de loop van de maand april vaststelt dat de mandatenlijst die u hebt ingediend onvolledig of onjuist is, brengt het u uiterlijk op 30 april 2010 op de hoogte. Het geeft ook aan waarom het oordeelt dat uw mandatenlijst onvolledig of onjuist is.

Indien u meent dat uw mandatenlijst geen onvolledigheid of onjuistheid bevat, moet u het Rekenhof daarvan voor 15 mei 2010 op de hoogte brengen. Het Rekenhof deelt u zijn definitief standpunt uiterlijk op 31 mei 2010 mee. Indien het Rekenhof blijft oordelen dat u een onvolledige of onjuiste aangifte heeft ingediend, kan u zich tot 15 juni 2010 tot de opvolgingscommissie (aangehaald in het vorige punt en hierna meer uitvoerig besproken) wenden. De opvolgingscommissie doet dan een definitieve uitspraak waartegen geen beroep meer mogelijk is. Een afschrift van de beslissing wordt uiterlijk op 30 juni 2010 aan u en aan het Rekenhof toegestuurd.

4.3 Tot welke beroepsinstantie moet u zich wenden?

Als de hierboven besproken problemen zich voordoen, kunt u in beroep gaan bij één van de opvolgingscommissies, ingesteld bij de Kamer van volksvertegenwoordigers, de Senaat en de gemeenschaps- en gewestparlementen. Ten behoeve van de opvolgingscommissie is het wenselijk dat u bij uw beroep een kopie van de bestreden beslissing van het Rekenhof voegt.

Onderstaande tabel geeft aan bij welke opvolgingscommissie u naargelang van uw mandaat terecht kunt.

Mandaat	Opvolgingscommissie
- senatoren, behalve gemeenschapssenator	Senaat
- volksvertegenwoordigers	Kamer
- leden van het Europees Parlement	
- mandatarissen of ambtenaren binnen een orgaan, instelling of dienst die ressorteert onder de federale overheid	
- leden van gemeenschaps- en gewestparlementen, inclusief de gemeenschapssenatoren	opvolgingscommissie bij het desbetreffende gemeenschaps- of gewestparlement
- mandatarissen of ambtenaren binnen een orgaan, instelling of dienst die ressorteert onder een gemeenschap of een gewest	
- gemeentelijke en provinciale mandatarissen	
- mandaten in intercommunale en interprovinciale verenigingen	
- mandaten in transregionale intercommunale en interprovinciale verenigingen	Kamer

5 Hoe lang worden de mandatenlijsten bewaard?

Het Rekenhof bewaart de mandatenlijsten gedurende drie jaar na hun bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. Daarna worden ze door het Rekenhof vernietigd.

6 Kunt u bestraft worden als u geen mandatenlijst indient?

Ja. De wet heeft aan de naleving van het indienen van een mandatenlijst straffen verbonden. Iemand die geen mandatenlijst indient, kan worden gestraft met een geldboete van 100 tot 1000 euro. Ook de straffen op valsheid in geschrifte en het gebruik van valse stukken (art. 194 Strafwetboek) zijn op de mandatenlijsten van toepassing.

Luidens artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering is iedere overheid, ieder openbaar officier of ambtenaar die in de uitoefening van zijn ambt kennis krijgt van een misdaad of van een wanbedrijf, verplicht daarvan dadelijk bericht te geven aan de procureur des Konings en aan die magistraat alle desbetreffende inlichtingen, processen-verbaal en akten te doen toekomen.

Die bepaling is ook op het Rekenhof van toepassing: door in het Belgisch Staatsblad de lijst te publiceren van de personen die geen mandatenlijst hebben ingediend, wordt het parket automatisch op de hoogte gebracht van de overtredingen die het Rekenhof heeft vastgesteld.

DEEL 2 VERMOGENSAANGIFTE

1 Wanneer moet u een vermogensaangifte indienen?

Alleen in het geval dat u in de loop van 2009 één of meerdere aangifteplichtige mandaten of ambten heeft opgenomen, hernieuwd of stopgezet, moet u tussen 1 januari 2010 en 31 maart 2010 één vermogensaangifte bij het Rekenhof indienen. U moet geen vermogensaangifte indienen, wanneer er in de loop van 2009 niets gewijzigd is aan uw mandaat of mandaten waarvoor u aangifteplichtig bent. Die vermogensaangifte moet de stand van uw vermogen op 31 december 2009 weergeven.

Als u evenwel benoemd bent in mandaten of ambten voor een onbepaalde periode of voor een periode van meer dan zes jaar, dan moet u bovendien vóór 1 april van het zesde jaar na dat van de benoeming een nieuwe vermogensaangifte indienen met de staat van uw vermogen op 31 december van het vijfde jaar na dat van de benoeming.

Voorbeelden

Als u in de loop van 2009 uw mandaat van parlementslid heeft stopgezet, aangevagen of hernieuwd, moet u tussen 1 januari 2010 en 31 maart 2010 één vermogensaangifte bij het Rekenhof indienen (die de staat van het vermogen op 31 december 2009 weergeeft).

Als u in de loop van 2009 uw mandaat van bestuurder of lid van het directiecomité van een intercommunale heeft stopgezet of aangevagen, moet u tussen 1 januari 2010 en 31 maart 2010 één vermogensaangifte bij het Rekenhof indienen (die de staat van het vermogen op 31 december 2009 weergeeft).

Als u in de loop van 2009 zowel uw mandaat van burgemeester, als uw mandaat van bestuurder in een intercommunale heeft aangevagen of stopgezet, moet u tussen 1 januari 2010 en 31 maart 2010 ook maar één vermogensaangifte bij het Rekenhof indienen (die de staat van het vermogen op 31 december 2009 weergeeft).

Als u in de loop van 2009 geen aangifteplichtig mandaat of ambt hebt aangevangen of stopgezet, doch enkel uw mandaten van schepen en lid van het directiecomité van een intercommunale bent blijven uitoefenen, dan moet u geen vermogensaangifte bij het Rekenhof indienen.

2 Welke gegevens moet uw vermogensaangifte bevatten?

2.1 Welke elementen van uw vermogen moet u vermelden?

De vermogensaangifte moet volgens de wet alle schuldvorderingen (zoals bankrekeningen, aandelen of obligaties), alle onroerende goederen en alle waardevolle roerende goederen (zoals antiques en kunstwerken) vermelden.

Het gaat daarbij over uw eigen vermogen, maar ook over de goederen die u in gemeenschap of mede-eigendom met uw partner of andere personen bezit.

Een schatting van de goederen is niet verplicht.

Zoals blijkt uit de parlementaire voorbereiding van de wet, kunt u in uw vermogensaangifte ook vermelden welke schulden u hebt, om latere misverstanden te vermijden.

2.2 Aan welke vormvoorschriften moet uw vermogensaangifte voldoen?

U moet op uw aangifte ook de volgende gegevens aanbrengen:

1. uw naam, voornamen, adres, plaats en datum van geboorte;
2. de mandaten en ambten waardoor u aangifteplichtig bent;
3. de verklaring waarbij u de vermogensaangifte op erewoord juist en oprecht verklaart;
4. de datum waarop de vermogensaangifte is opgesteld;
5. uw handtekening.

U moet uw vermogensaangifte bovendien onder gesloten omslag indienen. Die omslag moet aan de buitenzijde uw naam, voornamen, adres en het feit dat het een vermogensaangifte betreft, vermelden. Met het oog op een vlotte verwerking beveelt het Rekenhof u ook aan op die omslag het mandaat of ambt te vermelden dat aanleiding geeft tot de verplichting een vermogensaangifte in te dienen (gelieve ook te vermelden of het om een aanvaarding van of benoeming in dat mandaat, ambt of beroep gaat, dan wel om een ontslag of het verstrijken van een vijfjarige uitoefeningsperiode).

3 Hoe wordt uw vermogensaangifte bewaard?

De rol van het Rekenhof beperkt zich ertoe vast te stellen of u op de wettelijk bepaalde tijdstippen een vermogensaangifte hebt ingediend en de vermogensaangiften die u onder gesloten omslag indient, te bewaren. Het mag uw aangifte niet inzien. Enkel een onderzoeksrechter is gemachtigd de vermogensaangifte van een aangifteplichtige te raadplegen. Een dergelijke raadpleging heeft enkel plaats binnen een strafonderzoek dat tegen de indiener wordt gevoerd uit hoofde van zijn mandaat of zijn functie.

Het Rekenhof staat daarom borg voor de absolute vertrouwelijkheid van de vermogensaangiften, die het onder gesloten omslag bewaart. Overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek en de wetten van 2 mei 1995 is het personeel van het Rekenhof en iedere houder of indiener van een vermogensaangifte tot geheimhouding verplicht.

Om die vertrouwelijkheid te waarborgen beschikt het Rekenhof onder meer over een beveiligd lokaal waarin de vermogensaangiften tijdens de volledige wettelijk voorgeschreven periode zullen worden bewaard en wordt de interne circulatie en behandeling van de documenten speciaal gecontroleerd.

4 Hoe lang wordt uw vermogensaangifte bewaard?

Het Rekenhof bewaart uw vermogensaangiften tot vijf jaar na het verstrijken van het laatst uitgeoefende mandaat of ambt. Daarna krijgt u de vermogensaangiften per aangetekende brief met ontvangstmelding teruggezonden.

Zowel aan de hand van de vermeldingen in uw mandatenlijst als via de inlichtingen die de institutionele informatieverstrekkers leveren, is het Rekenhof op de hoogte van het verstrijken van mandaten en functies.

Als de vermogensaangifte niet binnen een jaar na het verstrijken van voormelde termijn van vijf jaar teruggegeven kan worden, vernietigt het Rekenhof, met inachtneming van de vertrouwelijkheid van deze documenten, de vermogensaangiften.

Als een aangifteplichtige overlijdt, worden zijn vermogensaangiften na verloop van een maand vernietigd. Daartoe melden de institutionele informatieverstrekkers het overlijden van aangifteplichtige personen aan het Rekenhof. De wetgever heeft geoordeeld dat bij overlijden de vermogensaangiften zo snel mogelijk vernietigd moeten worden, zodat ze niet nog in één of andere procedure kunnen worden gebruikt.

5 Kunt u bestraft worden als u geen vermogensaangifte indient?

Ja. Hoewel het Rekenhof de vermogensaangiften niet inziet, controleert het wel of alle aangifteplichtigen een vermogensaangifte hebben ingediend.

Luidens de wet kan iedere persoon die nalaat een vermogensaangifte in te dienen, met een geldboete van 100 tot 1000 euro worden gestraft. Ook de straffen op valsheid in geschriften en het gebruik van valse stukken (art. 194 Strafwetboek) zijn op de vermogensaangifte van toepassing.

Doordat de lijsten van de personen die geen vermogensaangifte hebben ingediend in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, wordt het parket automatisch op de hoogte gebracht van de overtredingen die het Rekenhof heeft vastgesteld.

DEEL 3   PUBLICATIE EN VERBETERING VAN DE LIJSTEN IN HET BELGISCH STAATSBLAD

1   Wat publiceert het Rekenhof in het Belgisch Staats- blad?

Uiterlijk op 15 juli 2010 stelt het Rekenhof de definitieve lijst op van de personen die geen mandatenlijst of vermogensaangifte hebben ingediend.

Op hetzelfde ogenblik stelt het Rekenhof ook de definitieve lijst van de mandaten, ambten en beroepen van de aangifteplichtigen op.

De lijsten worden uiterlijk op 15 augustus 2010 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd (te raadplegen op <http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/welcome.pl>).

2 Kunnen de gepubliceerde mandatenlijsten worden verbeterd?

Ja. De wetgever is van oordeel dat u te allen tijde, zelfs na publicatie in het Belgisch Staatsblad, uw lijst moet kunnen corrigeren.

De wet bepaalt geen termijn waarbinnen u uw verbeteringen moet aanbrengen, maar het is uiteraard wenselijk die zo snel mogelijk door te voeren. We herinneren er wel aan dat u wijzigingen die zich voordoen na 31 december 2009, niet in uw mandatenlijst voor het jaar 2009 hoeft te verwerken. Daarvoor hoeft u dus geen verbeteringen aan te brengen.

Uiteraard kunt u niet onbegrensd verbeteren; daardoor zouden de gepubliceerde lijsten onoverzichtelijk en onvergelijkbaar worden. U moet daarom een vaste procedure volgen.

Er is een aparte procedure voor correcties die u aan uw eigen lijst wilt aanbrengen en correcties die een derde aan uw lijst wil aanbrengen. We bespreken kort de mogelijke gevallen.

2.1 Verbetering op uw verzoek

Er is een aparte procedure naargelang u een verschil vaststelt tussen de ingediende en de gepubliceerde mandatenlijst of na publicatie vaststelt dat de door u ingediende mandatenlijst onvolledig of onjuist is.

De gepubliceerde lijst bevat een (materiële) fout.

Als u tussen de gepubliceerde lijst en de lijst die u aan het Rekenhof heeft meegedeeld een verschil vaststelt dat niet het gevolg is van de tegensprekelijke procedure met het Rekenhof, dan kunt u een schriftelijke verbetering aan het Rekenhof richten. Het Rekenhof zorgt ervoor dat de verbetering in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt. Enkel in dit geval is een aangetekende brief niet verplicht.

De ingediende en ongewijzigd gepubliceerde lijst is onvolledig of onjuist.

Als u na publicatie vaststelt dat de lijst die u aan het Rekenhof hebt meegedeeld onvolledig of onjuist is, kunt u een schriftelijke verbetering aan het Rekenhof richten (enkel met aangetekende brief).

Indien het Rekenhof op basis van de inlichtingen die hem krachtens de wet zijn meegedeeld of op basis van andere informatie de voorgestelde verbetering betwist, deelt het u dat onmiddellijk mee. Als u van mening bent dat uw verbetering toch juist is, kunt u binnen vijftien dagen na de verzending van het antwoord van het Rekenhof de opvolgingscommissie

vragen zich definitief uit te spreken over de juistheid van de verbetering. Ten behoeve van de opvolgingscommissie is het wenselijk dat u bij uw beroep een kopie van de bestreden beslissing van het Rekenhof voegt. Een afschrift van de beslissing van de opvolgingscommissie wordt uiterlijk één maand na ontvangst van uw verzoek aan u en aan het Rekenhof bezorgd. Deze termijnen worden tijdens het parlementair reces geschorst. Op het einde van de procedure zorgt het Rekenhof in voorkomend geval voor de bekendmaking van de verbetering in het Belgisch Staatsblad.

2.2 Eventuele verbetering op verzoek van derden

Ook het publiek kan controleren of alle aangifteplichtigen een mandatenlijst en een vermogensaangifte ingediend hebben en of de gepubliceerde mandatenlijsten juist en volledig zijn. Het kan het Rekenhof daarvan ook in kennis stellen.

Het Rekenhof onderzoekt dan of die informatie juist is. Acht het Rekenhof de informatie gegrond, dan deelt het u mee dat een verbetering zal worden bekendgemaakt, tenzij u daartegen gerechtvaardigd verzet hebt.

Als u meent dat de bekendgemaakte lijst toch volledig en juist is of dat u toch niet aangifteplichtig bent, dan kunt u, binnen vijftien dagen na de verzending van de brief van het Rekenhof, de bevoegde opvolgingscommissie verzoeken te verklaren dat uw aangifte volledig en juist is of dat u niet aangifteplichtig bent. Ten behoeve van de opvolgingscommissie is het wenselijk dat u bij uw beroep een kopie van de bestreden beslissing van het Rekenhof voegt. Een afschrift van de beslissing van de opvolgingscommissie wordt aan u en aan het Rekenhof bezorgd, uiterlijk één maand na de ontvangst van uw verzoek. Deze termijnen worden tijdens het parlementair reces geschorst. Op het einde van de procedure zorgt het Rekenhof in voorkomend geval voor de bekendmaking van de verbetering in het Belgisch Staatsblad.

DEEL 4 PRAKTISCHE RICHTLIJNEN

1 **Dienen de mandatenlijst en de vermogensaangifte altijd schriftelijk te zijn?**

Ja. De wet verplicht u uw mandatenlijst en vermogensaangifte schriftelijk bij het Rekenhof in te dienen. Een mondelinge, elektronische of andere vorm van indienen is niet toegestaan. Het Rekenhof vraagt u de aangiften bij voorkeur te typen.

2 **Moet u een modelformulier gebruiken?**

Er is geen wettelijk model van aangifteformulier. Toch hoopt het Rekenhof te mogen rekenen op de medewerking van alle aangifteplichtigen om de mandatenlijsten zoveel mogelijk te standaardiseren, zodat de gegevens gemakkelijk verwerkt kunnen worden en betwistingen door leesfouten en foute interpretaties zoveel mogelijk vermeden worden.

Het Rekenhof heeft daarom voor de mandatenlijst een modelformulier en voorbeelden van ingevulde mandatenlijsten opgesteld. U vindt ze als bijlage bij dit vademecum. Het Rekenhof heeft tevens voor de vermogensaangifte een indicatief modelformulier opgesteld dat u als leidraad kan gebruiken bij het opstellen van uw aangifte. U vindt het eveneens als bijlage bij dit vademecum.

3 Hoe stelt u uw mandatenlijst op?

3.1 Vermeld eerst de verplichte persoonlijke gegevens

De wet schrijft geen unieke sleutel, zoals het rijksregisternummer, voor om de indieners ondubbelzinnig te identificeren. Daarom is het belangrijk dat u uw persoonlijke gegevens als volgt vermeldt:

- **Uw naam:** gebruik de officiële schrijfwijze zoals die op uw identiteitskaart voorkomt. Gehuwde dames vermelden uitsluitend hun meisjesnaam, zelfs wanneer de naam van de echtgenoot meer gebruikt wordt of bij het publiek beter bekend is.
- **Uw voornamen:** gebruik uw officiële voornamen zoals die op uw identiteitskaart vermeld staan. Vermijd roepnamen en omgangsvormen die niet overeenstemmen met de gegevens van de burgerlijke stand. Als uw voornaam zowel bij mannen als vrouwen voorkomt, preciseer dan uw geslacht.
- **Uw adres:** vermeld uw straat, huisnummer, in voorkomend geval postbusnummer, postcode en plaatsnaam. Gebruik geen afkortingen, gebruik voor plaatsnamen het officiële plaatsnaamregister van de Post.
- **Uw geboorteplaats:** vermeld de plaats die in de registers van de burgerlijke stand staat ingeschreven, zonder bv. rekening te houden met fusies van gemeenten achteraf. Als u in het buitenland geboren bent, vermeld dan ook het land van geboorte.
- **Uw geboortedatum:** gebruik als notatie 01-01-1950 (dd-mm-jjjj).

U kunt, als u dat wenst, naast deze wettelijke vermeldingen ook uw telefoon, fax en e-mail vermelden. Het Rekenhof kan die gebruiken om met u contact op te nemen.

3.2 Som vervolgens al uw mandaten op, vermeld hun begindatum en/of einddatum, en geef aan of ze bezoldigd zijn of niet

Ter herinnering: u moet alle mandaten, leidende ambten of beroepen vermelden, al dan niet bezoldigd en van welke aard ook, die u in de loop van het jaar 2009 hebt uitgeoefend, zowel in de overheidssector, als voor rekening van enige andere natuurlijke persoon of rechtspersoon, feitelijke instelling of vereniging die in België of in het buitenland gevestigd is.

Houd ermee rekening dat duizenden instellingen zullen moeten worden vermeld, waarbij een grote verscheidenheid aan firmanamen, acroniemen en afkortingen zullen voorkomen. Het Rekenhof beveelt aan dat u de statutaire of de meest courante benaming gebruikt.

Vermeld de datum van aanvang en van stopzetting van de mandaten volgens de invoervorm die ook voor uw geboortedatum geldt: dd-mm-jjjj (dag-maand-jaar).

3.3 Breng de verplichte eindvermeldingen aan

De wet verplicht u:

- 1) op erewoord te verklaren dat de lijst juist en oprecht is;
- 2) de lijst te dateren;
- 3) de lijst met de hand te ondertekenen.

4 Welke taal dient u te gebruiken?

In principe krijgt u een aangifteformulier toegestuurd in de taal van uw taalgroep of de door u gekozen officiële taal (Nederlands, Frans, Duits). Als u dat wilt, kunt u een formulier in een andere taal krijgen.

5 Wanneer en hoe bezorgt u de documenten aan het Rekenhof?

U moet uw mandatenlijst bij het Rekenhof indienen tussen 1 januari 2010 en 31 maart 2010. Aangezien vele duizenden personen aangifteplichtig zijn, vraagt het Rekenhof dat u uw documenten tijdig zou indienen om een toevloed op het einde van de periode te vermijden.

Wanneer u verplicht bent een vermogensaangifte in te dienen, moet u dit eveneens tussen 1 januari 2010 en 31 maart 2010 doen.

U kunt uw mandatenlijst en uw vermogensaangifte ofwel persoonlijk of via een volmachthouder op de griffie van het Rekenhof afgeven, ofwel per aangetekende brief met ontvangstmelding naar het volgende adres sturen:

Rekenhof
Griffie Mandatenlijsten en Vermogensaangiften
Naamsestraat 3
1000 BRUSSEL

Om de ontvangst van documenten optimaal te laten verlopen, raadt het Rekenhof u aan de documenten met de post op te sturen. Als u uw documenten persoonlijk of via een volmachthouder wilt afgeven, dan kunt u bij de griffie terecht:

iedere werkdag
van 8.30u. tot 12.30u.
tijdens de maand maart eveneens
van 13.00u. tot 16.00u.

De daartoe aangewezen ambtenaar van het Rekenhof bezorgt u onmiddellijk een gedateerd en ondertekend ontvangstbewijs dat, in voorkomend geval, de identiteit van de volmachthouder vermeldt. Ieder die zich bij de griffie van het Rekenhof aanbiedt om een aangifte in te dienen, voor zichzelf of als volmachthouder, moet zijn identiteitskaart voorleggen.

6 Hoe waarborgt u mee de vertrouwelijkheid van de vermogensaangiften?

Uw vermogensaangifte moet onder gesloten omslag bij het Rekenhof (persoonlijk of per post) ingediend worden. Als u uw vermogensaangifte aangetekend opstuurt, moet u dus twee omslagen gebruiken, zodat de ambtenaren van het Rekenhof de gesloten omslag met de aangifte uit de omslag van de verzending kunnen halen. Zorg er voor dat de buitenste omslag kan worden geopend zonder de binnenste gesloten omslag te beschadigen.

Voor de vermogensaangifte legt de wet enkele bijkomende formaliteiten op: de gesloten omslag van de vermogensaangifte moet aan de buitenzijde de naam, voornamen en woonplaats van de indiener vermelden en het feit dat het een vermogensaangifte betreft. Het is aanbevolen op de omslag tevens het mandaat of ambt te vermelden dat aanleiding geeft tot de verplichting een vermogensaangifte in te dienen. U vindt een model van omslag als bijlage bij dit vademecum.

Als u uw vermogensaangifte in een niet-gesloten omslag indient, zal de ambtenaar van het Rekenhof u verzoeken de omslag te sluiten. Als de ambtenaar een open omslag per post toegestuurd krijgt, sluit hij die en vermeldt dat op de keerzijde van de omslag.

7 Dient u kosten te dragen?

Buiten de kosten van het afgeven of opsturen en de eventuele briefwisseling achteraf, dient u geen kosten, met name publicatiekosten, te dragen. Het Rekenhof zorgt voor de publicatie van de lijsten in het Belgisch Staatsblad.

Bijlage 1   Modelformulier voor een mandatenlijst

LIJST MET MANDATEN, AMBTEN EN BEROEPEN

Aangifte in uitvoering van artikel 2 van de (bijzondere) wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting tot indiening van een lijst met mandaten, ambten en beroepen en een vermogensaangifte.

Ik, ondergetekende,

Naam: .....

Voornamen: .....

Geslacht: man – vrouw*

Taal: Nederlands – Frans – Duits*

*schrappen wat niet past

Straat, huis- en busnr: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

Geboorteplaats: .....

Geboortedatum: .....

Facultatieve vermeldingen:

    Telefoon: .....

    Fax: .....

    E-mail: .....

verklaar op mijn erewoord de volgende mandaten, ambten en beroepen tijdens het voorgaande jaar te hebben uitgeoefend.

Benaming van de instelling	Uitgeoefend mandaat, ambt en beroep	Aanvang	Einde	Bezoldigd of niet?
<i>Gebruik de statutaire of de gebruikelijke benaming.</i>	<i>Gebruik de meest gangbare benaming.</i>	<i>Indien leeg =1/01/2009</i>	<i>Indien leeg =31/12/2009</i>	<i>ja / neen</i>

Ik verklaar dat deze aangifte juist en oprecht is,

.....

Datum

.....

Handtekening

Bijlage 2 a Voorbeeld 1 van ingevulde mandatenlijst

LIJST MET MANDATEN, AMBTEN EN BEROEPEN

Aangifte in uitvoering van artikel 2 van de bijzondere/gewone wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting tot indiening van een lijst met mandaten, ambten en beroepen en een vermogensaangifte.

Ik, ondergetekende,

Naam: PEETERS

Voornamen: Piet, Paul, Jozef

Geslacht: man – ~~vrouw~~*

Taal: Nederlands – ~~Frans~~ – ~~Duits~~*

* schrappen wat niet past

Straat, huis- en busnr: Muizenlaan 77

Postcode: YYYY

Woonplaats: STUVWX

Geboorteplaats: Hasselt

Geboortedatum: 31/12/1963

Facultatieve vermeldingen:

Telefoon: 01/777 777

Fax: 01/789 789

E-mail: ppeeters@stuvwx.be

verklaar op mijn erewoord volgende mandaten, ambten en beroepen tijdens het voorgaande jaar te hebben uitgeoefend.

Benaming van de instelling	Uitgeoefend mandaat, ambt en beroep	Aanvang	Einde	Bezoldigd of niet?
<i>Gebruik de statutaire of de gebruikelijke benaming.</i>	<i>Gebruik de meest gangbare benaming.</i>	<i>Indien leeg = 1/01/2009</i>	<i>Indien leeg = 31/12/2009</i>	<i>ja/nee</i>
Gemeente STUVWX	Schepen	02/01/2009	03/12/2009	Ja
Gemeente STUVWX	Burgemeester wnd.	04/12/2009		Ja
W.T.C. De fietsers	Ondervoorzitter			Neen
	Leraar			Ja
CD&V afdeling STUVWX	Bestuurder			Neen
Intercommunale ABC	Lid van het directiecomité		10/04/2009	Ja
Intercommunale ABC	Bestuurder		10/04/2009	Ja

Ik verklaar dat deze aangifte juist en oprecht is,

10/01/2010

Datum

Piet Peeters

Handtekening

Bijlage 2 b Voorbeeld 2 van ingevulde mandatenlijst

LIJST MET MANDATEN, AMBTEN EN BEROEPEN

Aangifte in uitvoering van artikel 2 van de bijzondere/gewone wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting tot indiening van een lijst met mandaten, ambten en beroepen en een vermogensaangifte.

Ik, ondergetekende,

Naam: BOLLEN

Voornamen: Bernard, Theophiel

Geslacht: man – ~~vrouw~~*

Taal: Nederlands – ~~Frans~~ – ~~Duits~~*

* schrappen wat niet past

Straat, huis- en busnr: Wespenstraat 86

Postcode: 0000

Woonplaats: ABCDEF

Geboorteplaats: Oostende

Geboortedatum: 10/10/1958

Facultatieve vermeldingen:

Telefoon: 07/xxx.xxx

Fax: 07/xxx.xxy

E-mail: bbollen@abcdef.be

verklaar op mijn erewoord volgende mandaten, ambten en beroepen tijdens het voorgaande jaar te hebben uitgeoefend.

Benaming van de instelling	Uitgeoefend mandaat, ambt en beroep	Aanvang	Einde	Bezoldigd of niet?
<i>Gebruik de statutaire of de gebruikelijke benaming.</i>	<i>Gebruik de meest gangbare benaming.</i>	<i>Indien leeg = 1/01/2009</i>	<i>Indien leeg = 31/12/2009</i>	<i>ja/nee</i>
Intercommunale XYZ	Lid van het directiecomité		06/05/2009	Ja
Intercommunale XYZ	Bestuurder		06/05/2009	Ja
Gemeente ABCDEF	Schepen		02/01/2009	Ja
Gemeente ABCDEF	Burgemeester	03/01/2009		Ja
Partij Gemeentebelangen	Secretaris			Neen
Federale Overheidsdienst UVW	Voorzitter van het directiecomité	01/04/2009		Ja
Federale Overheidsdienst UVW	Directeur-generaal N-1		31/03/2009	Ja

Ik verklaar dat deze aangifte juist en oprecht is,

03/01/2010

Datum

Bernard Bollen

Handtekening

Bijlage 2 c Voorbeeld 3 van ingevulde mandatenlijst

LIJST MET MANDATEN, AMBTEN EN BEROEPEN

Aangifte in uitvoering van artikel 2 van de bijzondere/gewone wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting tot indiening van een lijst met mandaten, ambten en beroepen en een vermogensaangifte.

Ik, ondergetekende,

Naam: BOLLEN

Voornamen: Lieve, Maria

Geslacht: ~~man~~ – vrouw*

Taal: Nederlands – ~~Frans~~ – ~~Duits~~*

* schrappen wat niet past

Straat, huis- en busnr: Visserslaan 16 bus 8

Postcode: XXXX

Woonplaats: ZYWVX

Geboorteplaats: Terneuzen (Nederland)

Geboortedatum: 6 juli 1971

Facultatieve vermeldingen:

Telefoon: 08/111.111

Fax: 08/222.222

E-mail: lievebollen@zywvx.be

verklaar op mijn erewoord volgende mandaten, ambten en beroepen tijdens het voorgaande jaar te hebben uitgeoefend.

Benaming van de instelling	Uitgeoefend mandaat, ambt en beroep	Aanvang	Einde	Bezoldigd of niet?
<i>Gebruik de statutaire of de gebruikelijke benaming.</i>	<i>Gebruik de meest gangbare benaming.</i>	<i>Indien leeg = 1/01/2009</i>	<i>Indien leeg = 31/12/2009</i>	<i>ja/nee</i>
Vlaams Parlement	Volksvertegenwoordiger	05/07/2009		Ja
Senaat	Gemeenschapssenator	01/08/2009		Ja
Gemeente ZYWVX	Burgemeester	03/01/2009		Ja
	Advocaat			Ja
VLD – afdeling ZYWVX	Voorzitter			Neen
Toneelvereniging ABC VZW	Voorzitter			Neen

Ik verklaar dat deze aangifte juist en oprecht is,

18/01/2010

Datum

Lieve Bollen

Handtekening

Bijlage 3   Indicatief modelformulier voor een vermogensaangifte

---

VERMOGENSAANGIFTE

Aangifte in uitvoering van artikel 3, §§ 1 en 2, van de (bijzondere) wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting tot indiening van een lijst met mandaten, ambten en beroepen en een vermogensaangifte.

Ik, ondergetekende,

Naam:

Voornamen:

Straat, huis- en busnr:

Postcode:

Woonplaats:

Geboorteplaats:

Geboortedatum:

Mandaat of ambt dat aanleiding geeft tot aangifteplicht:

Beschrijf de staat van mijn vermogen op datum van 31 december 2009

1. ONROERENDE GOEDEREN

- aard: bv. woonhuis, perceel weiland, perceel bouwgrond, ...
- ligging: stad of gemeente, straat, huisnummer, ...
- kadastrale gegevens: indien beschikbaar
- eigenaars van de onroerende goederen (indien u niet alleen eigenaar bent: bv. in huwelijksgemeenschap met mijn echtgenote, mevrouw X, of in medeïgendom met mijn broer, de heer Y)

2. BANKREKENINGEN/DEPOSITO- EN SPAARBOEKJES

Vermeld voor elke bankrekening:

- bankinstelling: bv. Dexia, Fortis, Argenta, ...
- rekeningnummer: 12 cijfers
- titularissen van de rekening (indien u niet alleen titularis bent: bv. rekening op mijn naam en die van mijn echtgenote, mevrouw X)

3. AANDELEN, OBLIGATIES

Vermeld voor elke titel:

- naam van de uitgevende vennootschap of instelling
- voor elke uitgevende vennootschap of instelling: aantal aandelen of obligaties met facultatieve vermelding van de nominale waarde
- eigenaars (indien u niet alleen eigenaar bent: bv. in medeïgendom met mijn zuster, mevrouw Z)

4. ANDERE ROERENDE GOEDEREN

Vermeld hier bijvoorbeeld waardevolle of kostbare antiquiteiten, kunstwerken (schilderijen, beeldhouwwerken, ...), waardevolle meubelen en tapijten, belangrijke veestapels, enzovoort ...

De vermogensaangifte kan een belangrijke aanwijzing van onschuld zijn ingeval van ongegronde aantijgingen over onrechtmatige verrijking. Daarom heeft u er belang bij om een zo exhaustief mogelijke lijst op te stellen.

Geef voor elk aangegeven voorwerp of goed een korte beschrijving: bv. een pentekening, "Strandzicht", getekend J. Ensor.

Schatting van deze waardevolle roerende goederen is niet verplicht.

5. SCHULDEN (facultatief)

Indien u dit wenst, kan u hier uw eventuele openstaande schulden vermelden: bv. lening van 50.000 euro aangegaan bij Fortis bank, waarvan per ..... nog ..... euro dient afbetaald.

Ik verklaar op erewoord dat deze aangifte juist en oprecht is,

.....

Datum

.....

Handtekening

Bijlage 4 Model omslag voor een vermogensaangifte

VERMOGENSAANGIFTE

van de Heer/Mevrouw (vermelding van de eigen familienaam) .....

* geboren op ..... te .....

met woonplaats (*volledig adres*).....

.....

* Aangifte opgesteld op datum van .....naar aanleiding van :

hetzij – de ambtsaanvaarding van of benoeming in het mandaat van

.....

bij (benaming van de instelling).....

hetzij – de beëindiging van het mandaat of ambt

van.....

bij (benaming van de instelling) .....

hetzij – het verstrijken van een termijn van 5 jaar na de ambtsaanvaarding of benoeming in het mandaat van .....

bij (benaming van de instelling).....

.....

* facultatieve vermelding

Bovenstaande omslag met de aangeduide, wettelijk verplichte vermeldingen moet uw vermogensaangifte bevatten en door u worden gesloten.

U kan deze omslag persoonlijk of via een volmachthouder op de griffie van het Rekenhof afgeven (zie p. 30 hierboven).

U kan deze omslag ook per aangetekende brief met ontvangstmelding naar het Rekenhof sturen (zie eveneens p. 30 hierboven). In dit geval dient u evenwel deze omslag in een tweede omslag te steken zodat de ambtenaren van het Rekenhof de gesloten omslag met de vermogensaangifte uit de omslag van de verzending kunnen halen.

Bijlage 5 Volmachtformulier

Gewone en bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen.

VOLMACHT

Ondergetekende,

Naam: .....

Voornamen: .....

Straat, huis- en busnr: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

Geboorteplaats: .....

Geboortedatum: .....

verklaart hierbij volmacht te geven aan de heer / mevrouw :

Naam: .....

Voornamen: .....

Straat, huis- en busnr: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

om in zijn/haar naam en voor zijn/haar rekening bij het Rekenhof, griffie van de mandatenlijsten en de vermogensaangiften, volgende documenten in te dienen:

- een mandatenlijst
- een vermogensaangifte

Opgemaakt te .....

Op datum van .....

(Handtekening van de **volmachtgever**, voorafgegaan door de eigenhandig geschreven vermelding “goed voor volmacht”)